Z českých vlastí

Vlastenecké odkazy. Na Král. Vinohradech zemřela dne 10. února po delším utrpení nadšená vlastenka pí. Růžena Pražáková, vdova po vrchním úředníku banky Slavie, p. Ladislavu Pražákovi. V poslední vůli své ze dne 30. ledna, kterou sdělal nedávno jmenovaný c. k. notář pro Král. Vinohrady, p. JUDr. **Josef Štolba,** jenž zároveň ustanoven vykonavatelem poslední vůle té, učinila šlechetná paní povšechnými dědici veškerého svého jmění Ústřední Matici Školskou v Praze, Národní Jednotu Severočeskou v Praze, Národní Jednotu Pošumavskou v Praze, Husův fond v Praze a spolek Komenský ve Vídni stejným dílem, uloživši jim, by vyplatili odkazy v celku asi 46,000 korun. Jmění záleží ve dvou domech na Král. Vnohradech a ve značnějších peněžitých vkladech (asi 60,000 korun), a bude jmenovaným národním jednotám mocnou podporou v důležité jejich práci národní, čímž zůstavitelka postavila si nejkrásnější pomník ve všech věrných srdcích českých. Budiž jí zachována vděčná paměť! — O velkolepém odkazu píše se dále: Šlechetná odkazovnice, která vždy skromně žila a po celý svůj život bedlivě sledovala národnostní zápas českých menšin, uložila vykonavateli poslední vůle, p. dru. Josefu Štolbovi, c. k. notáři na Král. Vinohradech, že jmění má býti vyplaceno dědicům po prodeji domů, neboť nabyla přesvědčení, jak výslovně v testamentu praví, že obranné jednoty právě v této době potřebují k svému obrannému boji peněz hotových. Pohřeb nezapomenutelné, šlechetné odkazovnice konán byl v pondělí 12. února o 3. hod. odpolední z chrámu svaté Ludmily na Král. Vinohradech.

Osudný výstřel. — Josef Weis v Obrovicích u Doupova přechovával ve světnici nabitou ručnici. Mladší bratr jeho Arnošt nevěda, že zbraň je nabita, ukazoval ručnici svým přátelům a obrácen proti Anně Linzové, která právě ve světnici meškala, stiskl spoušť. Náboj vnikl Linzové do hlavy a ubohá žena za krátko zemřela. Neopatrní bratři v těchto dnech souzeni byli sborovým soudem krajského soudu v Mostě. Josef Weis potrestán byl vězením na měsíc a Arnošt na 6 týdnů.

O postupu prací všesokolského sletu. (Ze schůze slavnostního výboru 7. února.) Stavba cvičiště na Letné, již provádí p. Kubeš, pokročila do té míry, že za necelých 7 neděl byly postaveny již tři tribuny. Jak drahou a mnohdy i zbytečnou jest všecka snaha po účinné reklamě, nasvědčují dva charakteristické případy: za Muchovy plakáty sletové, zaslané do Ameriky, bylo nutno zapraviti na cle 24 dollarů (asi 120 K) a plakáty, jakož i veškeré tiskopisy sletové, zasílané do Ruska, zůstaly ležeti na hranicích — patrně z důvodů censurních. Dochází zpráva, že ministerstvo železnic zamítlo žádost o jakékoliv úlevy na drahách u příležitosti sletu. Ba jest ohroženo i vypravování zvláštních vlaků do Prahy. Ministerstvo odvolává se totiž na platné předpisy, dle nichž, následují-li dva svátky za sebou, pozbývají platnosti veškerá ustanovení o slevách i pořádání zvláštních vlaků, a nechce připustiti nejmenší úchylky. Poněvadž však bylo zjištěno, že totéž ministerstvo vydalo německým turnérům, pořádajícím svůj sjezd ve Štýrském Hradci, zvláštní legitimace, opravňující každého účastníka sjezdu ke 50-proc. slevě na všech drahách v zemích na říšské radě zastoupených, budou podniknuty nové kroky ku zjednání nápravy. Dlužno při tom vzpomenouti, že říš. posl. p. Neumann se vzácnou ochotou podporuje všecky snahy výboru. Vyskytla se myšlénka, aby u příležitosti sletu byla v Praze uspořádána výstava všech Manesů, a bude požádán spolek Manes, zda by nepřevzal její uspořádání. K podnětu stavebního odboru vypisuje se soutěž o cenu 1000 Kor. na získání skice pro uměleckou sochařskou výzdobu dle návrhu archit. Dryáka. Lístky na cvičiště byly dány do tisku. Jak mile budou dodány, bude počato s rozprodejem, což bude novinami oznámeno. Vstupné do ochozu (prostranství kolem cvičiště) bylo stanoveno na 1.50 K (ve dny slavnostní 2 K). Řada insertních jednatelů obchází obchodníky se žádostí, aby inserovali v různých publikacích sletových. Nutno upozorniti, že jsou to vesměs podniky soukromé (vyjímaje "Pokyny sletové", které se již tisknou), a že slavnostním výborem nebyl posud nikdo splnomocněn k vydání nějakých úředních publikací sletových.

Osudná hra s třaskavými zápalkami. — V bytě horníka F. Matějky v Hor. Letvínově nastal dne 7. února velký výbuch. Když tam lidé přiběhli, nalezli celý byt zbrocený krví a 7letého nemanželského syna Frant. Muellera těžce zraněného na rukou a na hlavě. U jedné ruky mu bylo uraženo všech pět prstů. Vyšlo na jevo, že Mueller našel třaskavou zápalku a držel ji v ruce, zatím co jeho 5letý bratr vrážel do ní rozpálený špendlík. Při tom nastal výbuch, který měl pro Muellera tak osudné následky. Ostatním dětem ve světnici nestalo se nic.

Nový vražedný úklad na Hodonínsku? — Z Hodonína, 7. února. Ještě ani neutuchl rozruch, vyvolaný vražedným činem Ladislava Tomana u Ratíškovic, a již opět je celé Hodonínsko pobouřeno novou úkladnou aférou, jejíž podrobnosti nejsou však ještě plně objasněny. V úterý zatčen byl v Hodoníně 36letý dílovedoucí tabák. továrny Jan Požár, poněvadž — dle udání — svůdil podřízenou dělnici, 25letou Marii Jílkovou, by svého muže otrávila. Požár, který má tři manželské děti, udržoval před několika lety poměr se svobodnou dělnicí Fr. Vackovou, se kterou měl tři nemanželské děti, brzy však milenku opustil a byl posléze soudem k uznání svých otcovských povinností přinucen. Když Vacková později s Požárem přece ještě pokusila se navázati písemný styk, stihala ji žena Požárova pro cizoložství a Vacková odsouzena pro tento delikt na 5 dní do vězení. Zatím seznámil se Požár se vdanou dělnicí Jílkovou a odhodlal se posléze usnadniti si tento poměr odstraněním jejího manžela. Za tím účelem dal Jílkové lahvičku barevné tekutiny, kterou měla Jílková muži nalíti do kávy, a zároveň odevzdal Jílkové bílý prášek, jehož měla přimísiti do léku, jejž by lékař manželu předepsal. Jílkové řekl Požár, že je to prudký jed, jemuž její muž ve třech hodinách podlehne. Jíková slíbila sice, že muže otráví, v posledním okamžiku však, puzena výčitkami svědomí, vše udala. Požár, byv zatčen, tvrdil, že Jílková vše si vymyslila, lahvička že je od šňupavého tabáku, bílý prášek pak obdržel prý od úředníka továrny tabákové Gottwalda před dvěma lety. Použil prý ho proti bolení zubů, ale po upotřebení prý mu otekla tvář. A tento rášek prý mu Jílková odcizila za účelem pomsty. Dle lékařského dobrozdání zjištěn byl v lahvičce eosin, v prášku pak zjištěn kokain, a to ve váze 4 gr. Dle jiné verse Jílková v úterý ráno svému manželu skutečně záhadné tekutiny přimísila do snídaně. Jílek však donutil jí k přiznání a ku trestnímu oznámení. Jílková nalézá se ještě na svobodě. Četnictvo zjistilo, že Jílková odevzdala již Požárovi manželovu spořitelní knížku na 900 k, aby s Požárem mohla uprchnouti do Ameriky.

Za svezení přepaden. — V. Daňa, kočí císařského velkostatku v Unhošti, jenž vozí ze dvora mléko do Prahy a peníze za ně inkasuje, přijel ve středu 7. února večer ve stavu velice zuboženém. Sotva mluvil. Hlavu měl rozbitou, levou rukou sotva vládnul a mimo to měl na těle mnoho jiných ran. Přivolaný lékař p. dr. Mandaus poskytl Daňovi první pomoci. Nyní má Daňa silnou horečku. Pokud ještě byl trochu při vědomí, dověděl se od něho četník, že neznámý člověk, jejž koň poblíž Červeného Újezda vzal na vůz, náhle jej uhodil, sklouzl a s vozu shodil. Na koně kočí ještě při pádu zavolal, aby zastavili, takže nebyl přejet. S těží pak se dostal na kozlík a dojel domů. — Při prohlídce šatů papírové peníze nalezeny v kabátě, pytlík s drobnými různého druhu však zmizel. — Po úsilovném dvoudenním pátrání, které velmi bedlivě zahájili četničtí strážmistři pp. J. Novák a J. Drs, podařilo se vypátrati pachatele loupežného přepadení kočího Dání. Je to 27letý kočí u p. Fr. Malého v Unhošti, Josef Bárta, jenž byl ihned zatčen a dodán okresnímu soudu. Bylo zjištěno, že měl právě před svatbou, avšak neměl peněz. Svoji nastávající ujišťoval, že peníze míti bude. Druhý den po činu dal zálohu na nábytek 40 k, své nevěstě na svatbu a krejčímu na oděv. Neklamným znamením pro jeho čin jest, že u něho nalezeny byly dva zakrvácené kabáty a kalhoty, jakož i nůž rovněž krví potřísněný. Bárta měl odřenou levou ruku, patrně následkem zápasu se svojí obětí. Dáňovi bylo odcizeno 93 k drobných peněz. Při pádu s vozu dopadl Dáňa na levou stranu, kdež v náprsní kapse měl peníze papírové, jež pachatel přehlédl. Případ vzbudil v celém okolí veliký rozruch.

Výbuch acetylenu. — Z Pacova se sděluje: Přes všechny výzvy k opatrnému zacházení s acetylenovým osvětlením přihodilo se zde dne 5. m. m. opětné neštěstí toho druhu. Hostinský "Na Kocandě" p. Zika, chtěje cosi opraviti na porouchaném acetylenovém aparátu, odebral se v průvodu služky s rozžatou svící do sklepa. Tam se vzňaly ucházející plyny za velikého výbuchu, při čemž vyražen strop a p. Zika a služka utrpěli těžké popáleniny. Služka, o jejímž uzdravení se pochybuje, dopravena do nemocnice v Pelhřimově. Zika ponechán v ošetřování doma.

Škoda mladého života. — V jistém hotelu pražském skončila ve středu 7. února večer drama svého srdce ranou z revolveru do hlavy 19letá slečna Lucie Kopřivová, nadaná žačka dramatické školy. Kdo ji znal, musí její osud politovati s upřímnou soustrastí. Byla krasavicí, která mohla nadchnouti svojí něžnou tváří k básni; povahou byla neobyčejně milá a něžná. Asi před rokem ucházel se o její přízeň dr. W., ale dívka přerušila s ním známost, když se jí objevil v cestě mladý muž, který jí sliboval hory, doly a také se zapřísáhl, že ji povede k oltáři. Ale po čase na své přísahy zapomněl a dívka se před nedávnem dozvěděla, že její milenec povede k oltáři jinou. A to ji dohnalo k zoufalství. Své matce vdově, která bydlí v domě č. 5 v ulici Záhořanského, sdělila, že odjede do Brna, ale zatím si najala pokoj v hotelu a tam se střelila z revolveru, který jí kdysi její milenec — půjčil. Těžce zraněná dívka byla převezena do všeobecné nemocnice, kde o 6. hodině večerní zemřela. Mrtvola byla odnesena do ústavu pro soudní pitvu. Nešťastná dívka napsala před svou smrtí dva dopisy: jeden dru. W. a jeden svému zrádnému milenci.

Oběti vztekliny na Dačicku na Moravě. V posledním čtvrt roku udály se v pol. okresu dačickém na Moravě dva případy úmrtí vzteklinou a sice 10letého Františka Harrera, pasáka v Novosadech, a 12letého žáka měšť. školy Fr. Kučery z Chlumce. V obou případech vykonal p. MUDr. Fr. Dlouhý, vrch. okr. lékař, pitvu a shledal u obou příznaky vztekliny. V obou případech nastala smrt za tři dny po onemocnění a sice ve čtvrtém týdnu po kousnutí psa. Je to na Dačicku již desátý případ pokousání vzteklým psem od června minulého roku. Oba zemřelí nebyli léčeni, ba ani jich rány nebyly ošetřeny, kdežto ostatní, jelikož byli dodáni v čas do Pasteurova ústavu ve Vídni, jsou zdrávi. Všeobecný úžas budí, že našli se ještě lidé, kteří maso vzteklého psa, přivodivšího svým kousnutím jednomu z hochů smrt — snědli. V celém okresu nařízena je opět teprve před několika nedělemi zrušená kontumace psů.

Defraudant chtěl prchnouti do Ameriky. Z Brna. 18letý praktikant Antonín Tůma, zaměstnaný u firmy T. a A. Báťa ve Zlíně, dopustil se zpronevěry a chtěl prchnouti do Ameriky. Útěk byl by se mu zdařil, kdyby jeho přítel, jejž Tůma spolu sváděl na cestu do Ameriky, hned po odjezdu se Zlína vše neprozradil. Policie zvěděla o tom, obrátila se telefonicky do Bohumína, kde byl pohraniční policií Tůma dopaden právě ve chvíli, když vsedal do vlaku, jedoucího k Berlínu. Nerozvážný mladík byl dopraven k soudu do Uh. Hradiště.

Sto horníků v nebezpečí smrti. Z Mor. Ostravy se sděluje: Na Hohenegrově jámě v Karvinné pátrali v minulých dnech důlní střelci Mileska, Ciompa a Lamač pod vedením naddozorce K. Kašperlíka v jedné odlehlé sluji v šachtě po vodě. Na jižní straně této sluje vyvrtali do jedné stěny 3 a půl metrů hluboký a 3 cm. široký otvor, nic netušíce, že vrtají do stěny, která tvoří hráz velké podzemní nádržky, naplněné vodou. Pojednou vyrazil z otvoru stěny tak mohutný proud vody, že v okamžiku byla celý sluj vodou zatopena. Naddozorce Kašperlík, který postřehnul neštěstí, jaké tu hrozilo neočekávaným vniknutím vody do sluje, svým lidem nařídil, aby se co nejrychleji útěkem zachránili. Jeho rozkazu uposlechli Ciompa a Lamač, také ostatní horníci v počtu asi 100, kteří pracovali v této směně. Jediný Mileska, který pracoval s naddozorcem Kašperlíkem, nepovažoval za nutné utéci se do bezpečí. Svoji lehkomyslnost odnesl také smrtí. Z ostatních horníků vyvázli všichni z nebezpečí. Dle posledních zpráv přibývá vody v dole stále.

Vzácný dar Čecha z Afriky Ústř. Matici školské. Pan Vladislav Bouček z Mbancolo zaslal jako vánoční dar Ústřední Matici Školské 79 korun 80 hal., mimo to věnoval Národní jednotě severočeské, pošumavské, Jednotě česko-slovanské a "Komenskému" ve Vídni po 10 korunách. Dary tyto provází přáním zdaru všem našim národně-obranným snahám.

Otrava uhelnými plyny. V obecním domku v Předklášteří u Tišnova bydlící nádeníci, 63letý Václav Peška, 32letý Josef Pandula a s tímto ve společné domácnosti žijící, svobdná, 24 r. stará Marie Uchytilová nalezeni byli dne 6. února ve svém bytě mrtvi, udusivše se z kamen pootevřenými dvířky vycházejícími uhelnými plyny. Není známo, zda jde o nešťastnou náhodu, či o sebevraždu. — V téže obci ocitlo se v noci ze 6. na 7. února šest slováckých rodin, bydlících a pracujících v předklášterském cukrovaru rovněž ve vážném nebezpečí zadušením. V nejkritičtější chvíli probudil se však bolestí hlavy jeden z nich jménem Bukal a zpozorovav nebezpečí, dovrávoral se ku dveřím světnice. — Podařilo se mu sice ještě dvéře otevříti, avšak ihned na to, přemožen mdlobou, klesl k zemi. Otevřenými dveřmi rychle unikaly ve světnici nashromážděné plyny a Bukal, probrav se na čerstvém vzduchu z mrákoty, vrátil se do světnice a pootvírav všechna okna, počal omdlelé křísiti, což se mu u všech obyvatelů domku podařilo. Několik žen muselo však přece vyhledati lékařskou pomoc.

Tři děti uhořely. Z Mor. Ostravy. Děsné neštěstí událo se v prvních dnech minulého měsíce v Lazích. Žena topiče Markytána, zaměstnaného na uhelném závodě, odešla v poledne z bytu za mužem, jemuž nesla oběd. Děti, tři malá děvčátka, zanechala doma. Jedno z dětí hrálo si se sirkami a zapálilo slamník, který se vzňal. Od hořícího slamníku vzňaly se také jiné předměty ve světnici. Dříve, než sousedé nebezpečí zpozorovali a mohli dětem, zoufale po světnici pobíhajícím, přispěti k pomoci, vzňaly se na děvčátkách šatičky. Když se matka vrátila, nalezla svoje dítky již mrtvé.

Krátila si čas. V chemické továrně firmy Bruml a Hermann v Klatovech měli v sušárně klihu odpočinek. Mladá dělnice krátila si dlouhou chvíli tím, že tenkou rourkou foukala do roztočeného ventilatoru. Při tom se k němu přiblížila příliš blízko, ventilátor udeřil do trubky, ta pak vyrazila Láškové všechny zuby a roztrhla jí krom toho dáseň a tváře. Zraněná dělnice byla dopravena do klatovské nemocnice. — Pravidlo, že nehoda nepřicházívá sama, osvědčilo se i v tomto případě. Dělník Andrle chvíli po úraze Láškové opravoval cosi na transmisním vedení. Pojednou uklouzl mu žebřík a Andrle s něho spadl a vymkl si v pádu ruku.

PÁNI FARMEŘI, hledáte-li dělníky na farmu, dejte si oznámku do našeho listu. Vyplatí se to!

Zajištěte si místa ihned, neboť loď bude brzo plná!

SOKOLSKOU VÝPRAVU

na Všesokolský Slet v Praze r. 1912 pořádá cestovní kancelář

Brodský & Sovák

1389 2nd ave. roh 72. ul. NEW YORK, N. Y.

po nádherné lodi Holland American Line

"NEW AMSTERDAM"

Odjezd dne 11. června 1912. — Přihlaste se již nyní.

Z Rotterdamu přímý vlak bez přesedání do Prahy. Celá loď k disposici.

Kdo si přeje, může si lístek d i z Evropy spláceti v týdních aneb měsíčních splátkách.

Výhodná výměna peněz — Šeky na Bohemii. — Hladké proclívání zavazadel.

V Praze k disposici cestovní kancelář 'Bohemia' akciové banky

Žádejte informace u **BRODSKY & SOVÁK,**

1389 2nd ave., roh 72 ul. New York, N. Y.

Členové Sokola obdrží lístky za snížené ceny. Zástupce firmy pojede s výpravou. Přihlášky přijímá

JOSEF MIK, Burlington Station, OMAHA, NEB.

Sdružení českých lékařů

v Omaze a South Omaze

DR. KÁLAL F. J., 206 Karbach Bl., Omaha. Telefon Douglas 1761.

DR. KOUTSKÝ JOHN W., 405 sev. 24. ul., So. Omaha. Telefon South 142.

DR. ŠIMÁNEK G. F., 1262 již. 13. ul., Omaha. Operacím se věnuje zvláštní pozornost.

DR. PETR F. J., 1407 již. 16. ul., Omaha. Telefon Douglas 3325.

DR. NEMEC CHAS. J., 1316 William ul., Omaha. Telefon Douglas 2817.

DR. ŠRÁMEK J. M., sev.-záp. roh 8. a Hickory ul. Telefon Douglas 6645.

DR. SWOBODA LOUIS, 301 Paxton Blk., Omaha. Telefon Douglas 807.

My shora uvedení lékaři dle pravidel lékařské etikety nejdůrazněji odsuzujeme veškeré ohlašování kteréhokoliv lékaře sebe sama v kterýchkoliv časopisech svými pacienty, nechť už je to jakýmkoliv způsobem, ať ve zprávách místních nebo osobních. 43tf

DR. JAMES W. NOVÁK
český zubní lékař.

Continental Block — 15. a Douglas ul. Pokoj čís. 4 v rohu nad Berg Clothing Co. — Office Phone: Douglas 5077. — Residence, 915 William St.; Phone Douglas 6019. — Krajané z venkova, kteří nejsou s domácí prací zubařskou spokojeni, učiní dobře, když při návštěvě Omahy, zajdou k Dru Novákovi, jenž za veškeré práce v oboru svém úplně ručí. 34tf

Frank Svoboda,

umělecký závod

POMNÍKOVÝ

Největší sklad pomníků ve Spojených Státech

1417 South 11 th Street
Phone Doug. 3444
1218-28 So. 13th Str.
Phone Doug. 1872

Důležité a zajímavé pro Čechy!

Přijali jsme jednatelství pro největší literární novinku letošního knižního trhu amerického a lze znamenitou knihu, pojednávající o staré vlasti naší, dílu znamenitého učence, prof. Will. S. Monroea

"BOHEMIA AND THE ČECHS"

Je to práce opravdu vzácná, která zvláště se hodí jako nesouměrný dar pro naši dorostlou mládež, kterážto se Monroeovou knihou seznámí nejen s historií, ale i přítomným stavem a poměry Čechů ve staré vlasti. Úprava je umělecká a kniha je bohatě illustrována. Cena pěkně vázaného výtisku $3.00. Přihlášky adresujte na: POKROK PUBLISHING CO., 1417-19, So. 13 St., Omaha, Neb.

Předplaťte svým přátelům "Pokrok."